

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

**INNOVATSIYA VA LOYIHALARNI BOSHQARISH
O‘QUV DASTURI**

Bilim sohasi:	600000 – Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari
Ta‘lim sohasi:	610000 – Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari
Mutaxassislik:	70610105 - Ta‘limda axborot texnologiyalari

Chirchiq – 2024

Fan/modul kodi ILB1204	O'quv yili 2024-2025	Semestr 2	ECTS - Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Innovatsiya va loyihalarni boshqarish	70	50	120
2.	<p>I. Fanning mazmuni. Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga innovatsiya va loyihalar boshqarishning nazariy asoslarini, uning asosiy tushunchalari va kategoriyalarini, loyiha turlari va ulami ishlab chiqishni o'rgatish hamda amaliyotda tatbiq etishdan iborat. Fanning vazifasi - nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalalar asosida loyihalarni shakllantirish va ulami amaliyotga tadbiq etishdan iborat.</p> <p>II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) III. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-mavzu. Innovatsiya va loyihalarni boshqarish</p> <p>Innovatsiyalar. Innovatsiyaning turlari. Innovatsiyalarning iqtisodiyot uchun ahamiyati. Innovatsiyalarning loyixalardagi o'rni. Innovatsiya va loyihalarni boshqarish bilan bog'liq iqtisodiy konsepsiyalar.</p> <p>2-mavzu. Innovatsiya turlari va ularni boshqarish</p> <p>Innovatsiya va ularning turlari. Korxonalarda innovatsiyalardan foydalanish. Innovatsiyalarni jalb qilishga ta'sir etuvchi omillar.</p> <p>3-mavzu. Innovatsiyalar va strategik rejalashtirish</p> <p>Innovatsiyalarning strategik ahamiyati. Korxonalar faoliyatini rejalashtirishda innovatsiyalarning o'rnini. Innovatsiyalarni rivojlantirishga ta'sir etuvchi omillar.</p> <p>4-mavzu. Loyihalarning marketing tahlili</p> <p>Marketing. Marketing tahlili. Loyihalarning marketing tahlili Loyixalarga talab va taklif. Korxonalar faoliyatida loyixalarning o'rnini.</p> <p>5-mavzu. Loyixalarning turlari va ularning mohiyati, Fundamental va amaliy loyixalar</p>			

Loyiha. Loyixa turlari. Loyixalarning zarurligi va ahamiyati. Korxonalar va tashkilotlar tomonidan e'lon qilinadigan loyixalar. Fundamental loyixalar. Fundamental loyixalarga tegishli hujjatlar. Hujjatlarni rasmiylashtirish amaliyoti. Loyixani shakllantirishda qo'yiladigan talablar. Amaliy loyixalar. Amaliy loyixalarga tegishli hujjatlar. Hujjatlarni rasmiylashtirish amaliyoti. Loyixani shakllantirishda qo'yiladigan talablar.

6-mavzu. Innovatsion va STARTAP loyihalar.

Innovatsion loyixalar innovatsion loyixalarga tegishli hujjatlar. Hujjatlarni rasmiylashtirish amaliyoti. Loyixani shakllantirishda qo'yiladigan talablar STARTAP loyixalarga tegishli hujjatlar.

7-mavzu. Xorijiy: xalqaro, hamkorlikdagi loyihalar va innovatsiyalarga ta'siri.

Xorijiy loyixalar va ularning milliy iqtisodiyotga ta'siri. Xalqaro loyihalar, xalqaro loyixalarga tegishli hujjatlarni rasmiylashtirish jarayonlari.

8-mavzu. Loyihalarning shakllanish bosqichlari

Loyixa mavzularini shakllantirish. Ishchi guruhni tashkil qilish. Loyixa raxbarini belgilash va unga qo'yiladigan talablar. Jamoani shakllantirish. Kerakli hujjatlarni tayyorlash. Mavzuning shakllantirishdagi talablar va uning dolzarbligini aniqlash.

9-mavzu: Loyihalarga innovatsion yondoshuv va uning natijalari taxlili.

Loyixalarning turlarini aniqlash. Loyixa turlariga qo'yiladigan alohida talablar. Loyihalarga innovatsiyalarni jalb etish jarayonlari.

10-mavzu. Loyiha hujjatlarini tayyorlash bosqichlari va ularni takomillashtirish.

Loyixa hujjatlarini shakllantirish. Moliyaviy jihatlar, loyixaning qiymatini belgilash. Talab etilgan "shakl"larni tayyorlash amaliyoti. Loyixa muddatlari.

11-mavzu. Loyihalarni oxirgi shakllangan varianti va uni texnik-iqtisodiy hamda moliyaviy jihatdan monitoring qilish

Loyixalarning oxirgi shakli. Loyihalarni saytlarga elektron joylashtirish. Texnik vazifalarning belgilanishi. Kalendar rejalar.

12-mavzu. Loyihalarning tashkiliy tuzilmasi va uni moliyalashtirish.

Loyixalarning tashkiliy tuzilmasini belgilash va vazifalarni aniqlash. Loyixalarning samaradorligini taxlil qilish. Loyixa ishtirokchilariga maosh belgilash tartibi.

13-mavzu. Investitsiyalarni jalb qilish va uning samardorligi.

Investitsiyalar. Loyixalarning investitsion jozibadorligi. Loyixalarga investitsiyalarning jalb etilishi. Samarali va samarasiz investitsiyalar.

14-mavzu. Loyihalarda risk xavfini aniqlash va boshqarish.

Risk va unga ta'sir etuvchi omillar. Loyihalarda risk xavfining innovatsion joriy qilish va investitsiyalashda risk xavfini aniqlash. Daromadlarning o'zgarish shkalasi va investitsiyalashda risk xavfi darajasi.

15-mavzu. Loyihalarni yakuniy bosqichga tayyorlash.

Loyixalarning tugatilish jarayonlari. Xisobotlar. Yakunlanmagan loyixalar. Loyixa muddatlariga ta'sir etuvchi omillar. Tijoratlashtirish. Innovatsion tijoratlashtirish. Loyixa natijalarini tijoratlashtirish.

16-mavzu. Axborot texnologiyalari sohasida innovatsion loyihalari

Axborot texnologiyalari sohasida innovatsion loyihalar. Sohada STARTAP loyixalar

17-mavzu. Innovatsion loyihalarni boshqarishda loyihalarni boshqarish standartlari

Innovatsion loyihaning mohiyati va ahamiyati. Innovatsion loyihalarni baholashning asosiy tamoyillari.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Innovatsiya va loyihalarni boshqarish
2. Innovatsion texnik (mahsulot) innovatsiyalar turlari.
3. Innovatsion loyihalardagi o'mi.
4. Loyixalarning turlari va ularning mohiyati
5. Korxonalar va tashkilotlar tomonidan e'lon qilinadigan loyixalar.
6. Fundamental loyixalarga tegishli xujjatlar.
7. Amaliy loyixalarga tegishli xujjatlar.
8. Innovatsion loyixalar innovatsion loyixalarga tegishli xujjatlar
9. STARTAP loyixalarga tegishli xujjatlar.
10. Xorijiy loyixalar va ularning milliy iqtisodiyotga ta'siri.

11. Xalqaro loyihalar, xalqaro loyixalarga tegishli hujjatlarni rasmiylashtirish jarayonlari.
12. Loyixalarni davlat tomonidan qo'llab quvvatlash va boshqarish
13. Loyihalarning shakllanish bosqichlari
14. Loyixa mavzularini shakllantirish.
15. Jamoani shakllantirish. Loyixalarga innovatsiyalarni jalb etish jarayonlari.
16. Axborot texnologiyalari sohasida innovatsion
17. Innovatsion loyihalarni baholash baholanish darajasi va asosiy tamoyillari

Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'limni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

- 1- Loyihalash mazmuni va bosqichlari.
- 2- Xujjatlarni rasmiylashtirish amaliyoti.
- 3- Loyixani shakllantirishda qo'yiladigan talablar
- 4- Loyixalarga investitsiyalarning jalb etilishi.
- 5- Samarali va samarasiz investitsiyalar.
- 6- Loyihalarda risk xavfini aniqlash va boshqarish.
- 7- Risk va unga ta'sir etuvchi omillar.
- 8- Loyihalarda risk xavfning innovatsiyalarni joriy qilish
- 9- Investitsiyalashda risk xavfini aniqlash.
- 10- Daromadlarning o'zgarish shkalasi va investitsiyalashda risk xavfi darajasi.
- 11- Innovatsiyalarni tijoratlashtirish-
- 12- Tijoratlashtirish.
- 13- Innovatsiyalarni tijoratlashtirish.
- 14- Loyixa natijalarini tijoratlashtirish
- 15- Respublika IT park loyihalari
- 16- Loyihalarni boshqarish bosqichlari va usullari.
- 17- IT-loyihalari
- 18- Loyiha konsepsiyasini ishlab chiqish
- 19- Texnik qarz
- 20- Loyihalarni amalga oshirishda mas'ul shaxslar
- 21- Loyihaning samaradorligini baholash va uning maqsadiga erishish
- 22- Loyiha xulosasi
- 23- Loyihalarni ruyxatdan o'tkazish

24-Loyiha menejment usulining afzalliklari va kamchiliklari
25-Dasturlarni amalga oshirish doiralari, Agile va Prince2
26-SCRUM va Total Sifat boshqaruvi (TQM)

3. **VII. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)**

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- Fanining tushunchasi, kursning asosiy maqsadi Innovatsiyalar. Innovatsiyaning turlari. Innovatsiyalarning iqtisodiyot uchun ahamiyati. Innovatsiyalarning loyixalardagi o'rni. Innovatsiya va loyihalarni boshqarish bilan bog'liq iqtisodiy konsepsiyalar va yo'llari va uslublarni haqida **tasavvurga ega bo'lishi; (bilim)**

Innovatsiya va ularning turlari. Korxonalarda innovatsiyalardan foydalanish. Innovatsiyalarni jalb qilishga ta'sir etuvchi omillar o'g'irish natijalarni tahlil qilish. Innovatsiyalarni rivojlantirishga ta'sir etuvchi omillardan **foydalanish; (ko'nikma).**

Innovatsion loyixalar innovatsion loyixalarga tegishli xujjatlar. Xujjatlarni rasmiylashtirish amaliyoti. Loyixani shakllantirishda qo'yiladigan talablar STARTAP loyixalarga tegishli xujjatlar. Xujjatlarni rasmiylashtirish amaliyoti qo'llay olish **malakalarga ega bo'lishi kerak.**

4. **VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:**

- ma'ruzalar;
- interfaol keys-stadilar;
- seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar);
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlarni qilish;
- individual loyihalar;
- jamoa bo'lib ishlash va hioya qilish uchun loyihalar

5. **IX. Kreditlarni olish uchun talablar:**

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar va tushunchalar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy va oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha variantlar asosida yozma topshiriqlarni bajarishi zarur.

6. **X. Asosiy adabiyotlar:**

- 1- O.SH. Mamanazarov. Loyiha boshqaruvi. O'quv qo'llanma. Toshkent «Ijod-Press» 2019 y.
- 2- М.Аслонов. Бизнес бошлаш учун 202 лойиха.Ренссанс пресс 2021 у.
- 3- Б.Тошмуродова. Иқтисодий таҳлил назарияси. Тошкент."Iqtisodiy-Moliya"-2012 ТошМолИнс

XI. Qo'shimcha adabiyotlar

1.Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Mamlakatimizni 2016 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017 yilga mo'ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor

	<p>yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma'ruza, 2017 yil 14 yanvar / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: O'zbekiston, 2017. – 104 b.</p> <p>2. Мазур И.И., Шапиро В.Д., Олдерогге Н.Г. Управление проектами. Учебное пособие. М.: Омега-Л, 2014. - 664 с.</p> <p>3.А.В. Алешин, В.М.Аншин. К. А. Багратиони и др. Управление проектами: фундаментальный курс: учебник Изд. дом Висшей школы экономики, 2013. - 620с.</p> <p>3. Заренков В.А. Управление проектами: Учебное пособие. -2 изд.- М.:Изд-во АСВ; СПб.:СПб ГАСУ,2006.-312с.</p> <p style="text-align: center;">Axborot manbalari</p> <p>http://www.edu.uz–O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi rasmiy veb sayti.</p> <p>http://www.gov.uz– O'zbekiston Respublikasi xukumati portali.</p> <p>www.cspi.uz –Chirchiq Davlat Pedagogika Universiteti</p> <p>www.natlib.uz (A.Navoiy nomidagi O'z.MK)</p> <p>www.ziyonet.uz - Ziyonet axborot-ta'lim resurslari portali</p>
7.	<p>Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2024 yil “ _____ ” _____dagi qarori bilan tasdiqlangan</p>
8.	<p>Fan/modul uchun ma'sul: A.X.Boymurodov CHDPU, “Informatika va axborot texnologiyalari” kafedrası v.v.b.dotsenti.</p>
9.	<p>Taqrizchilar: G.T.Yuldasheva - ChDPU Informatika o'qitish metodikasi kafedrası mudiri, texnika fanlari doktori. A.M. Norov- Qarshi DU dotsenti, texnika fanlari bo'yicha (PhD)</p>